

www.oljan.fo

Jan Müller

22 - 03 - 2012

Airbusflogfarið - Týðandi hending í søgu føroyinga

Skjót atgongd til umheimin er ein fortreyt fyri okkara virknu luttøku í heimssamfelagnum. Loftvegis sambandið er nevniliga ein fortreyt fyri okkara framhaldandi tilveru her á landi, og hendan leiklut hevur Atlantic Airways røkt væl eins og felagið hevur verið framskygt, t.d. við nýggjum farleiðum - sum útveganin av hesum nýggja flogfari eisini skapar móguleikar fyri og nýggjar hættir at gera tingini uppá. Ma. hetta segði Johan Dahl í røðu í sambandi við, at nýggja Airbus A319 verður partur av flotanum hjá Atlantic Airways og lendi fyri fyrstu ferð í Føroyum í dag. Landsstýrismaðurin segði annars - (SÍ EISINI MYNDAFRÁSØGN FRÁ MÓTTØKUNI Í VÁGUM) Søgulig hending í dag kenni eg tað sum, at eg eri við til eina týðandi hending, ikki einans í søguni hjá Atlantic Airways, men eisini í søguni hjá føroyingum. At hesin Airbus A319 verður partur av flotanum hjá Atlantic Airways er meira enn keyp av einum nýggjum flogfari tað er ein søgulig hending, sum gevur Atlantic Airways og okkum føroyingum nakrar nýggjar móguleikar. Tí sum eitt oyggjasamfelag mitt úti í Norðuratlantshavinum eru vit fulvæl greið yvir, at skjót atgongd til umheimin er ein fortreyt fyri okkara virknu luttøku í heimssamfelagnum. Í 1996 segði Christan Blanc, táverandi nevndarformaður í Air France - It is obvious we are fighting for Air France Group...But in actual fact, we are also fighting for France Um vit hugsa hetta í føroyskum høpi er tað greitt, at starvsfólkini hjá Atlantic Airways stríðast fyri fyrirøkuni men sanniliga eisini fyri Føroyar. Loftvegis sambandið er nevniliga ein fortreyt fyri okkara framhaldandi tilveru her á landi, og hendan leiklut hevur Atlantic Airways røkt væl eins og felagið hevur verið framskygt, t.d. við nýggjum farleiðum - sum útveganin av hesum nýggja flogfari eisini skapar móguleikar fyri og nýggjar hættir at gera tingini uppá. Føroyskt í hátalara Hyggja vit aftur í tíðina, so var tað eisini ein søguligur dagur, tá Atlantic Airways í 1988 fleyg

fyrsta túrin til Føroyar. Vit hoyrdu herfyri í útvarpinum Lassa Klein, táverandi landsstýrismann, minnst aftur á ein líknandi túr, sum varð gjørdur fyri at heinta fyrsta flogfarið hjá Atlantic Airways. Tað, sum serliga rann honum til hugs var, sum hann sjálvur orðaði seg, at tað var ein fragd at hoyra eina føroyska rødd í hátalaranum frá kokkpitinum. Tíðin í 1988, tá Atlantic Airways byrjaði at flúgva ímillum Vágar og Keypmannahavn, var sostatt eitt nýtt kapittul í føroyskari flogsøgu. Men søgan frammanundan er eisini áhugaverd. Fyrsta reguliga flúgvingin upp á Føroyar byrjaði longu í sekstiárunum. Tað var felagið Faroe Airways, sum fleyg í nøkur ár. Ikki var altíð tespiligt at flúgva til og úr Føroyum í teimum døgum. Túrurin til Føroya tók meginpartin av degnum við ymsum millumlendingum í t.d. Skotlandi og Noregi. Hesu fyrstu árin varð flogið við einum DC-3 flogfari, sum tók um 20 ferðafólk. Mær er sagt, at eina ferð var flogfarið veðurfast í Føroyum í samfullar 16 dagar, tí so nógur kavi var. Amboð vóru nevnliga ikki til at rudda kavan við. Nakað øðrvísi er tað nú; har bara nakrir minuttir verða roknaðir sum ein seinking. Nú á døgum kjakast vit føroyingar javnan um ferðaseðlaprísir til og úr Føroyum men tá regluliga flogleiðin tók seg upp í sekstiárunum, vóru prísirnir lutfalsliga høgir. Mær er sagt, at ein einvegis ferðaseðil kostaði 500 krónur til og úr Føroyum. Hetta vóru sjálvsagt nógvir pengar tá á døgum. Men, um ein veruliga skal seta tað í eitt breiðari høpi, kann eg siga, at tá kostaði ein nátt á hotelli í Tórshavn 18 krónur. So tað kann sigast, at ferðing loftvegis millum Danmark og Føroyar var fyri tey vælbjargaðu. Men í dag er tað meira at kalla ein lívslinja. Reglulig flúgving Reguliga flúgvingin til og úr Føroyum hevur síðani verið røkt av Icelandair, Danair og Maersk. Ymisk flogfør hava verið nýtt at flúgva upp á Føroyar og serliga minnst fólk kanska Fokker Friendship. Tá Maersk í 1977 setti Boeing 737-200 á flogleiðina, var hetta eisini eitt gjøgnumbrot í føroyskari flogsøgu. Tá fóru føroyingar inn í jetöldina og flogtíðin styttist munandi, samstundis sum sitiplássini vóru fleiri í tali. Tað var so við miklum stoltleika, at føroyingar í 1988 byrjaðu flúgvingina á føroyskum veingjum við BAE 146, sum hóskar væl til umstøðurnar í Føroyum. Nú kom verulig kapping í, tí Maersk røkti framvegis flogleiðina til Føroyar. Atlantic Airways tók seg skjótt fram og ta nógva av tíðini stóð rættiliga javnt við Maersk, hvat marknaðarparti viðvíkur. Hetta helt fram til 2004, tá Maersk gavst við loftvegis farleiðini til Føroyar. Øll hesi árin er tað greitt, at tænanastan og útboðið av farleiðum hevur verið nógv ment. Samstundis er tað at fara á flog ein lutfalsliga vanligur partur av lívsstílinum hjá føroyingum nú á døgum tað veri tað seg í arbeiðsrindum ella privatørindum. Huga vit um, hvussu nógv fólk ferðast um flogvøllin nú í mun til fyrst í sekstiárunum, kann nevast, at í 1963 fóru 946 fólk um flogvøllin og í 2011 var talið komið upp á 203499. Tað er 215 ferðir so nógv ferðafólk. Veðurlagið Tað er eingin loyna, at okkara staðseting, mitt í Atlantshavi, og okkara veðurlag eru ein avbjóðing fyri flogferðing. Tó so, hevur Atlantic Airways megnað at reka flogvirksemi við einum regluligum og álítandi rutuneti. Tænanastan er góð og starvsfólkini jalig og professionell. Áhaldandi hevur Atlantic Airways roynt nýggjar leiðir, økt um útboðið av rutum og títtleikan. Tað eru sjálvandi strong krøv, sum verða sett til flúgving í

dag og neður Atlantic Airways megnað netta til lítar samstundis sum fyrirtøkan er kappingarfør á altjóða stóði. Hetta hava vit eisini sæð í teimum sáttmálunum, sum Atlantic Airways hevur vunnið úti í heimi. Sum landsstýrismaður, sum avvarðandi á hesum økinum veit eg, at tað mangan kann vera avbjóðandi at flúgva upp á Føroyar. Eg las eina ferð eina grein hjá BBC tíðindamanninum, Tim Ecott. Tim Ecott var á ferð í Føroyum og hevði í hesum sambandi spurt Magna Arge, hví Føroyar vórðu kallaðar the land of maybe. Til hetta svaraði Magni Arge - Kanska means more than maybe. "It's really a state of mind, part of our Faroese character. Perhaps, it's why our passengers and crew take it in their stride when we make a diversion. Atlantic Airways hevur tó arbeitt við hesum avbjóðingum og uppbyggt eina væl rikna fyrirtøku, sum seinnu árinum eisini er skrásett á virðisbrævamarknaðinum. Framlítandi við hesum nýggja flogfari er greitt, at møguleikar eru fyri at fara undir nýggj ferðamál. Vit síggja longu tað fyrsta nýggja ferðamálið, nú Atlantic Airways fer at flúgva til Barcelona. Nýggj ferðamál hava týðning fyri ferðavinnu og møguleikar og eisini at knýta nýggj vinnusambond. Tað, at vit eru her í dag við hesum stásiliga nýggja flogfari, er partur av flogsøgu okkara men tað, sum ger lýtuna so týðandi, er tí, at hetta er partur av framtíðini partur av møguleikunum. Vit liggja her í Atlantshavi - og eg havi verið inni á avbjóðingunum, sum tað hevur við sær men tað er eisini tað, sum gevur okkum møguleikar, sum eiga og skulu grípast. Vit hava eina framúrskarandi landafrøðiliga staðseting. Tað er 500 km til næsta pláss, sum kann veita allar tær tænar, sum vit sum samfelag kunnu. Vit eiga at spyrja okkum sjálv hvat vit kunnu bjóða av tænarum tað veri tað seg loftvegis, sjóvegis ella sum tænarumiðdepil. Vit skulu sum samfelag brúka teir fyrimunir, vit hava, til at bjóða okkum fram eins og fleiri føroyskar fyrirtøkur hava eins og Atlantic Airways hevur. Hjartaliga tillukku Atlantic Airways. Hjartaliga tillukku Føroyar.